

รายวิชา ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)

โดย...พระครูปริยัติสโมธาน ดร.

สัปดาห์ที่ 9 : วากยสัมพันธ์ (Syntax)

1. ความหมายของวากยสัมพันธ์ (Syntax)

วากยสัมพันธ์ (Syntax) คือ สาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ที่ศึกษากฎและหลักการในการนำคำ (words) มาจัดเรียงเป็นวลี (phrases) และประโยค (sentences) เพื่อให้เกิดความหมายที่สมบูรณ์

นักภาษาศาสตร์ผู้มีบทบาทสำคัญในการศึกษาวากยสัมพันธ์ คือ Noam Chomsky ผู้เสนอทฤษฎีไวยากรณ์กำเนิด (Generative Grammar) ซึ่งอธิบายว่ามนุษย์มีความสามารถทางภาษาโดยกำเนิดและสามารถสร้างประโยคได้ไม่จำกัดจำนวนจากกฎทางไวยากรณ์ที่มีอยู่

ตัวอย่าง

Correct Sentence

- The student reads a book.

Incorrect Sentence

- Student the book reads a.

ประโยคแรกเป็นไปตามกฎวากยสัมพันธ์ของภาษาอังกฤษ ส่วนประโยคที่สองเรียงคำผิดลำดับ

2. โครงสร้างประโยค (Sentence Structure)

ภาษาอังกฤษมีรูปแบบพื้นฐานของประโยคคือ

Subject + Verb + Object (SVO)

ตัวอย่าง

Subject Verb Object

John eats an apple

Mary reads a book

They play football

ตัวอย่างประโยค

- John eats an apple.
- Mary reads a book.
- They play football.

การวิเคราะห์

John (ประธาน) + eats (กริยา) + an apple (กรรม)

โครงสร้างอื่น ๆ ของประโยค

1. Subject + Verb (SV)

- Birds fly.
- Children laugh.

2. Subject + Verb + Complement (SVC)

- She is a teacher.
- The sky looks blue.

3. Subject + Verb + Indirect Object + Direct Object (SVIODO)

- John gave Mary a gift.

4. Subject + Verb + Object + Complement (SVOC)

- They elected him president.
-

3. ส่วนประกอบของประโยค (Sentence Constituents)

ประโยคภาษาอังกฤษประกอบด้วยหน่วยสำคัญหลายส่วน

3.1 Subject (ประธาน)

เป็นผู้กระทำหรือผู้ที่ถูกกล่าวถึง

ตัวอย่าง

- The teacher teaches English.

- My brother lives in Bangkok.

The teacher และ **My brother** เป็นประธาน

3.2 Predicate (ภาคแสดง)

เป็นส่วนที่บอกข้อมูลเกี่ยวกับประธาน

ตัวอย่าง

- The teacher teaches English.
- She sings beautifully.

Predicate คือ

- teaches English
- sings beautifully

3.3 Verb (กริยา)

แสดงการกระทำหรือสภาวะ

ตัวอย่าง

- run
- eat

- sleep
- write

ในประโยค

- They play football.

play คือกริยา

3.4 Object (กรรม)

ผู้หรือสิ่งที่ได้รับผลจากการกระทำ

ตัวอย่าง

- She bought a car.
- I drink coffee.

a car และ coffee เป็นกรรม

3.5 Complement (ส่วนเติมเต็ม)

ทำหน้าที่เติมความหมายให้สมบูรณ์

ตัวอย่าง

- She is a nurse.

- The soup tastes delicious.

3.6 Adverbial (ส่วนขยาย)

บอกเวลา สถานที่ หรือวิธีการ

ตัวอย่าง

- He studies at home.
- They arrived yesterday.

4. วลี (Phrase)

วลี คือ กลุ่มคำที่ไม่มีทั้งประธานและกริยาครบถ้วน

4.1 Noun Phrase (NP)

มีกลุ่มคำนามเป็นศูนย์กลาง

ตัวอย่าง

- the beautiful girl
- a new car

ประโยค

- The beautiful girl won the competition.

4.2 Verb Phrase (VP)

มีกริยาเป็นศูนย์กลาง

ตัวอย่าง

- is studying
- has finished

ประโยค

- She is studying English.
-

4.3 Adjective Phrase (AdjP)

มีคำคุณศัพท์เป็นศูนย์กลาง

ตัวอย่าง

- very beautiful
 - extremely difficult
-

4.4 Adverb Phrase (AdvP)

มีคำกริยาวิเศษณ์เป็นศูนย์กลาง

ตัวอย่าง

- very quickly
 - quite slowly
-

4.5 Prepositional Phrase (PP)

ขึ้นต้นด้วยบุพบท

ตัวอย่าง

- in the classroom
 - on the table
 - under the tree
-

5. ชนิดของประโยค (Types of Sentences)

5.1 Simple Sentence (ประโยคความเดียว)

มีอนุประโยคหลักเพียงหนึ่งเดียว

ตัวอย่าง

- The boy plays football.
- She studies English.

5.2 Compound Sentence (ประโยคความรวม)

มีประโยคอิสระตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไป เชื่อมด้วยคำสันธาน

ตัวอย่าง

- John studied hard, and he passed the exam.
- She was tired, but she continued working.

คำเชื่อมที่พบบ่อย

- and
- but
- or
- so
- yet

5.3 Complex Sentence (ประโยคความซ้อน)

ประกอบด้วย Independent Clause และ Dependent Clause

ตัวอย่าง

- Because it was raining, we stayed at home.
- I know that she is honest.

5.4 Compound-Complex Sentence

มีทั้ง Compound และ Complex รวมกัน

ตัวอย่าง

- Although it was raining, we went outside, and we enjoyed the trip.

6. การวิเคราะห์โครงสร้างประโยค (Sentence Structure Analysis)

ตัวอย่างที่ 1

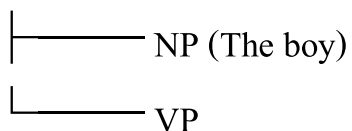
The boy kicked the ball.

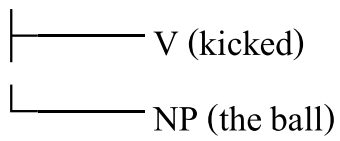
วิเคราะห์

- Subject = The boy
- Verb = kicked
- Object = the ball

โครงสร้าง

S

ตัวอย่างที่ 2

The intelligent student completed the assignment quickly.

วิเคราะห์

Subject

- The intelligent student

Verb

- completed

Object

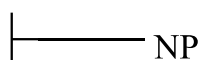
- the assignment

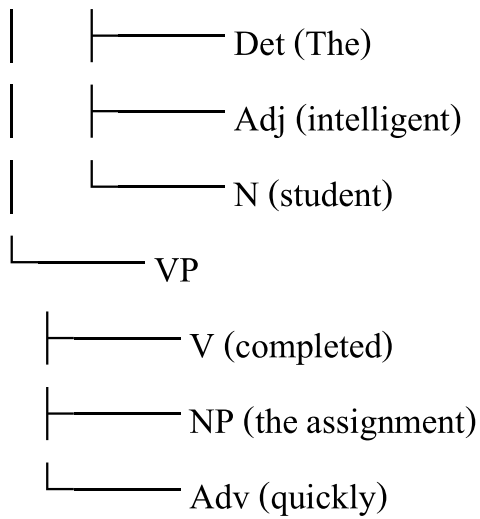
Adverb

- quickly

โครงสร้าง

S

ตัวอย่างที่ 3

Because she studied hard, she passed the examination.

การวิเคราะห์

Dependent Clause

- Because she studied hard

Independent Clause

- she passed the examination

เป็น Complex Sentence

7. แนวคิดของนักภาษาศาสตร์เกี่ยวกับวากยสัมพันธ์

Noam Chomsky (1957)

เสนอทฤษฎี Generative Grammar

- มนุษย์มีความสามารถทางภาษาโดยกำเนิด
- ประโยคจำนวนไม่จำกัดสามารถสร้างได้จากกฎจำนวนจำกัด
- เน้นโครงสร้างลึก (Deep Structure) และ โครงสร้างผิว (Surface Structure)

Andrew Radford

อธิบายว่า Syntax ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคำ วลี และประโยคภายใต้กฎไวยากรณ์

Victoria Fromkin

กล่าวว่า Syntax เป็นระบบที่ช่วยให้ผู้พูดสามารถสร้างและเข้าใจประโยคใหม่ ๆ ได้อย่างไม่จำกัด

สรุป

วากยสัมพันธ์ (Syntax) เป็นการศึกษาวิธีจัดเรียงคำให้เกิดประโยคที่ต้องทำตามหลักไวยากรณ์ ภาษาอังกฤษมีโครงสร้างพื้นฐานแบบ SVO (Subject–Verb–Object) ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ ได้แก่ Subject, Predicate, Verb, Object และ Complement นอกจากนี้ยังแบ่งประโยคได้เป็น Simple, Compound, Complex และ Compound-Complex Sentence การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคช่วยให้เข้าใจกลไกการสร้าง ความหมายของภาษาได้อย่างเป็นระบบ

งานมอบหมายแบบอัตนัย

ข้อที่ 1

จงอธิบายความแตกต่างระหว่าง **Simple Sentence**, **Compound Sentence**, **Complex Sentence** และ **Compound-Complex Sentence** พร้อมยกตัวอย่างภาษาอังกฤษอย่างน้อยประเภทละ 2 ประโยค และวิเคราะห์โครงสร้างของแต่ละประโยค

ข้อที่ 2

จงเลือกบทความภาษาอังกฤษความยาวประมาณ 1 ย่อหน้า แล้ววิเคราะห์วากยสัมพันธ์ของประโยคอย่างน้อย 5 ประโยค โดยระบุ

1. Subject
2. Verb
3. Object (ถ้ามี)
4. Complement (ถ้ามี)
5. ชนิดของประโยค
6. โครงสร้างวลี (Phrase Structure)

พร้อมสรุปว่าการวิเคราะห์ดังกล่าวช่วยให้เข้าใจภาษาอังกฤษได้อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- Chomsky, N. (1957). *Syntactic Structures*. The Hague: Mouton.

- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Fromkin, V., Rodman, R., & Hyams, N. (2018). *An Introduction to Language* (11th ed.). Boston: Cengage Learning.
- Radford, A. (2009). *Analyzing English Sentences: A Minimalist Approach*. Cambridge University Press.
- Carnie, A. (2021). *Syntax: A Generative Introduction* (5th ed.). Wiley-Blackwell.
- O'Grady, W., Dobrovolsky, M., & Aronoff, M. (2017). *Contemporary Linguistics*. Bedford/St. Martin's.